

RÖVID HIREK

BÉCS. Starhenberg herceg, az osztrák kormány Helmwehr vezére és minisztere erős kirohanást intéz Dr. Benes cseh külügyminiszter ellen azért, mivel bécsi tartózkodása alkalmával figyelmeztette az osztrák kormányt, hogy helyesebben tennie, ha Ausztriában demokratikus államrendszert léptetne életbe.

FOKVÁROS. A londoni „Times” lelezézőinek jelentése szerint a délafrikai zsidóság körében élelnek nyugtalanság uralkodik a német befolyás következtében intenzíven meginduló antiszemita agitáció miatt. Halalmas fatraszoktól kezdve, levélbe yegnyagságu röpiratokig jelennek meg különböző tartalmu igazolások, melyek a német horogkeresztes szemlemben a zsidók ellen igyekeznek feleltetni. A mozgalmat az úgynevezett „szürkeingesek” vezetik. Meggyűjtötték, hogy egy törvénytervezet létszik Délafrikai kormányzója előtt, amely a néci-mozgalmat illegálisnak mősíti. Minthogy azonban a kormányzó még nem írta alá ezt a tervezetet, a fektelen horogkeresztes propagandának semmi sem állja útját.

PRÁGA. Hlinka parlamenti beszéde közben egy szlovák képviselő megámadta a kormányt zsidó barát közás véget és erősen kritizálta a kormányt, hogy engedélyezte a cionista világkongresszusnak Prágában való megtartását.

BERLIN. A góthai nemzetiszocialista pártvezetőség hivatalosan közölte a nyilvánossággal, hogy a zsidóktól rem kívánják meg a német közszólás alkalmazását, sőt nem is kívánják, hogy így köszönjenek. — A napokban itt elhunyt dr. Heinrich Joachim, az orvosok legkiválóbb ismerője. Tagja volt a német orvosok lemerének Hiltzerék megosztották összes hivatalától és hiverevel együtt internálótáborba zárták. Csak röviddel ezelőtt szabadult ki a nemzetiszocialisták kormából, hol olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy súlyos sbeibe belehalt. — Backensfield németországi városa valamennyi zsidó lakosát letartóztatott és internálótáborban helyezték el. — Mannheimben plákatokat hozdoznak az uccán, amelyben ez a felírás olvasható: „Das Juden Tod, ist unser Brot.”

GENE. A népszövetségi tanács a német menekültek segélyezésére eléltuli bizottság élére az amerikai James MacDonaldot nevezte ki.

JERUZSÁLEM. Az utóbbi időben 7 zsidó rendőr hagyta ott szabad akaratából állását, mert a fizetési és szolgálati feltételek rendkívül rosszak.

DREZDA. Göbels német propaganda miniszter egyik drezdai előadása alkalmával kijelentette, hogy a német kormány a zsidó kérdés tekintetében már megoldotta a megoldásra való problémát és most már az egészet ad acta teszi.

DANZIG. Danzigban a léli segélyreszoruó jelentkezők közül a zsidókat nem veszik fel a segélyreszórók listájába. Balzer szenátor nyilatkozata szerint a zsidó szegények támogatása a zsidó közönség feladata. — A német zsidók minéljára itt is megolekították a zsidó kulturszövetséget, melynek alakuló ünnepele a danzigi zsinagógában folyt le 2000 ember részvételével.

LONDON. Az elmúlt héten folyt le Londonban mintegy 100 delegátus részvételével az angol segélybizottság konferenciája. A kongresszust dr. Herz országos főrabbi nyitotta meg. A Németországból eddig menekült zsidók száma 65.000-re becsülük. Eddig 325.000 fontot gyűjtöttek a menekültek segélyezésére. Hosszabb jelentést tett Neville Laské, majd a vasárnapi ülésen felszóllaltak dr. Weizmann, dr. Lévi főrabbi, Leo Motzkin és Margosches amerikai delegátus. A tanácskozásokon az Aguda delegátusai is résztvettek.

RIGA. A rigai városi tanács elvetette a léli fasizálóznak azt a javaslatát, hogy foglalják le a zsidók vagyonát a léli segélykező levezetésének céljaira. A léli fasizáló, akik elcinte harcol hirdettek a zsidók és németek ellen — az intenzív német nemzetiszocialista külföldi propaganda befolyására, kizárólag csak a zsidók ellen hercolnak.

PÁRIS. Jacques Stern, francia zsidó képviselő, tengerészeti miniszternek nevezte ki az új francia Sarrault-kormány. — Stern, aki 1881-ben született, már 1930-ban beöltötte ezt a hivatalát. Jelenteg ő az egyetlen zsidó tagja a francia kabinettnek.

Sajtóhiba csuszott be a 4 ik oldal, középső hasábján. „Egy ünnepele, akinek nagymamája nem volt zsidó” glosszánk címébe. A „zsidó kifejezés helyett „árja” értendő.

A gillau-i orih. izr. hitközségben, amelynek főbb élvezédes belbekejét az utóbbi időben felkavarta azon körülmény, hogy a hitközség jóhiszeműségével visszaélve egy rabbi képviselet nem is rendelkező epahidai nyersbőrkereskedő, a hitközség irányítását, megjelölésen nagy honoráció ellenében magának igényelte. Sőt anyagi érdekeit megvédenő, a ciuj orih. izr. Központi Irodához fordult. A kis hitközség, amelynek 42 legje és metzójje is van, f. hó 5-re lüzte ki az új előtáboroság választását, hogy további vitát ne képezzen, kik joga-olnak a hitközség irányítására. Az új vezetőség a következőképp alakult: Elnök: *Lusztig Már,* Gondnok: *Lebontis Miksa,* Penztárnok: *Biedermann Márton,* Ellenőr: *Rosenberger Sándor,* Jegyző: *Rosenberger József.* — A hitközség, annak robbija és az orih. Központi Iroda közli vitára rövidesen visszatérünk.

A Zsidó Párt első országos kongresszusának megnyitása

Dr. Fischer Tivadar elnöki megnyitója

Bukarest. — Kedd délelőt tíz órakor impozáns keretek között nyílt meg a Zsidó Párt első országos kongresszusa 208 delegátus és nagyszámu hallgatóközönség részvételével. Beszarábia 64, Bukovina 15, Erdély 33, az Ókírályság zsidósága pedig 101 választott delegátussal képviselte magát a kongresszuson.

A „Izhanda” nygytermét zsufolóság megöltölte a delegátusok, a vendégek és a zsidóság különböző rétegeiből rekrutálódott hallgatóság tömege. Tíz óra után néhány perccel a pártvezetőség lépett a terembe, dr. Fischer Tivadar elnökkel az élén, akit hosszantartó meleg ünneplésben részesítettek a kongresszus.

Általános figyelem középpontjába kezdte meg Fischer Tivadar elnöki megnyitóbeszédét. Újvözi a delegátusokat, a vendégeket, majd rámutat a kongresszus feladataira.

Súlyos időköt él ma át az egész zsidó nép. Sorsdöntő, történelmi periódus ez, amely rányomja bélyegét a mi kongresszusunkra is és az összes népi erők koncentrációját követeli. A Zsidó Párt az a szerv, egyetlen politikai organizmus, melynek magában kell foglalnia az ittélő zsidóság összes erőit.

A párt alapelvei

A pártelnök ezután beszégeti a Zsidó Párt alapelveit.

Rámutatván a Zsidó Párt politikai célkitűzéseire, követelt az állampolgársági és a választási törvény reformját, hogy azon a csak egy s ezalékkal rendelkező csoportok is megfelelő képviselőkhöz jussanak. Követelt az alkotmányos rend megvédésére vonatkozó törvények végrehajtását, a zsidók felvételét a közhivatalokba, a zsidó felekezet egyenjogúságát a többi egyházakkal szemben és a zsidó iskolák szubvencionálását a zsidó lakosság teherviselésének arányában.

Dr. Fischer Tivadar beszédének további során hangsúlyozta, hogy a *Zsidó Párt, amely a legnagyobb bizalommal viseltetett a nemzeti parasztpárti ígéretet iránt, kénytelen ellenzékbe lépni a mai kormányval szemben. Erre kényszeríti az a körülmény, hogy a hatóságok bübös passzívissal kísérik az országban dúló fektelen antiszemita agitációkat.* A többi román pártokhoz való kapcsolataink a teljes resp. ktus és semlegesség alapján állanak. A többi kisebbségi pártokkal illetőleg, a dolgok természeténél fogva a Zsidó Párt szükségének tartja a többi kisebbségekkel való együttműködést.

Beszédének befejező részében a pártelnök hangsúlyozta, hogy ez a kongresszus az ország egész zsidó lakosságát képviseli. Felhívja a delegátusok figyelmét azokra a nagy feladatokra és kötelezettségekre, amelyek erre a kongresszusra hárulnak.

A kongresszus elnöksége

A megnyitó beszéd elhangzása után a delegátusok felemelkednek helyeikről és hosszantartó meleg ünneplésben részesítik az elnököt.

Ezután a kongresszus elnökségének megválasztására került sor, melynek tagjai dr. Fried Ábrahám (Erdély), S. E. Lueger (Bukovina), Fuchs Salamon (Beszarábia) és G. I. Segal (Regát) lettek. A kongresszus ülésévé Kaszner Rezsőt választották meg.

A kongresszus további lefolyását legközelebbi számukban közöljük.

Az erdélyi Palesztinahivatal közleményei: Az executive legújabb utasítása szerint Erdélynek 33 certifikát (és nem 43 mint azt eddig gondoltuk) áll rendelkezésére, amelyet ugyancsak az Executive utasítása szerint a löveklétek szakmunkások részére kell kiadnunk: Kőműves, mázólo, betonmunkás, épületasztalos, parkettázó, vízvezetékyszerelő és szobafestő. Kérjük az összes helyi Palesztinabizottságokat, hogy ezirányu előterjesztéseiket hozzánk: Timişoara, IV. Bul. Berthelot 4. haladéktalanul eljuttassák, mert ezekkel a certifikátokkal folyó hó 20 (az Executive határozott utasítása értelmében) vagy legkésőbb december 4 én induló hajóval el kell indulni.

ZSIDÓ HUMOR ÉS TÖRTÉNETEK NAGYJAINKRÓL

Az orvos és a pék

Két vándor: egy orvos meg egy pék találkozott az uton és együtt akarták folytatni utjukat.

— De hisz ez lehetetlen, — mondá a pék — hisz a mi céljaink ellentétesek. Míg ön a lekosokat betegeknek akarja találni, addig én egészségesekre vágyom...

Nem fontos

Egyszer egy falusi templomba istentisztelet közben beállt a falu keresztény földesura, hogy megnézzze magának az istentiszteletet. Eppen árvazték az állijákát.

Weisz kibál!
— Száz lei!
A földesur elkiltáta magát:
— Százöven lei!
A hitközségi elnök odaszól a földesurnak:
— De kérem, hiszen ön nem is tudja, miről van szó.
— Tényleg nem tudom, — mondja a földesur — de az nem is fontos, mert ha Weisz valamiről száz leit ígért, az biztosan megér százövenet.

Féltreértés

Egy rabbi találkozott az uccán egy nagyon vallástalan hívőjével.

— Hogy érzi magát a rabbi ur? — kérde barátságosan.
— Ha még egy ilyen halbószom volna mint ön, rendben volna minden.
— Hogy-hogy? Hát éppen engem tart a legjobbnak?
— Ugy gondolom — feleli a rabbi, — ha még csak egy ilyen hívem volna. Sajnos azonban majdnem csupa ilyen hívem vannak.

A népszerűség

Igen jó a népszerűség. De nem arra való, hogy eltedd, mint az óbort.
Hanem arra, hogy odadobd, mikor igaz ügyet kell szolgálnod. Ne félj, ne ijed meg: dobod oda a nevedet, a híredet: dobod oda, ha kéromolnak és ha szidalmaznak is.
Dobd oda. Visszajön, megerősödve, meggyobbodva.

Három betű orvosi receptje

Három betű a héber ábécében:
Nun, szamech, ajin.
Értelmük egy régi orvosi tanács:
Nun (a ha), szamech (orvosság), ajin (a szemeknek).

Bár csak...

Két zsidó siránkozik az antiszemitizmus lérhódításáról, amikor az egyik hirtelen felsóhajt:

— Bár csak liz olyan anilszemita volna, mint Goebbels...
— Miért kívánod, hogy liz legyen?
— Mert — sajnos — tizezernél is több van belőlük...

Az öregség nem jogosít mindenre

Nincs nagyobb áldás, mint a jó és a bölcs aggastyán. Ó az, aki előit fel kell kelned ülődből, kinek tanácsát ki kell kérned és meg kell fogadnod.

De van egy újfajtája az öregeknek, melytől őrizkedj. Ez a *Zokén mamre*, a pártitő öreg. Mindent lebecsülni, mindent szidni, mindenért zsémbeskedni, szembeszállni a többiekkel, csak azért, mert ő öreg — az ilyet hajtsd ki a küszöbön és zárd le mögötte az ajtót.

Majd holnap

Reb Mendelnek elutazott a felesége és már hetek óta nyugodt.

Egyszer hajnalban felkeltik, sürgönyt kapott. A sürgönyben ez áll: Felesége meghalt.

Reb Mendel elolvassa a sürgönyt, aztán a másik oldalára fordulva így szól:

— Aj, wel ich mich morgen kränken.

